Đại học Quốc gia Hà Nội Trường Đại học Công nghệ

Khoa Điện Tử Viễn Thông



BÁO CÁO GIỮA KỲ MÔN LẬP TRÌNH ROBOT VỚI ROS

Đề tài : DIFFERENTIAL ROBOT

Họ và tên : Nguyễn Thanh Đức Mã số sinh viên : 22027544

MỤC LỤC

1.TÔNG QUAN VỀ DỰ ÁN

- 1.1 Mục tiêu dự án
- 1.2 Các công cụ thực hiện trong dự án

2.THIẾT KẾ

- 2.1. Cảm biến
- 2.2. Thiết kế 3D
- 2.3. Cách gán hệ trục tọa độ cho các bộ phận
- 2.4. Xuất file URDF từ SolidWorks
- 2.5. Cấu trúc thư mục
- 2.6. Mô phỏng trong Gazebo

3.MÔ HÌNH ĐỘNG HỌC

- 3.1. Động học di chuyển
- 3.2. Điều khiển trong ROS
- 3.3 Các ros nodes và topics

4.TÔNG KẾT

- 4.1. Kết quả
- 4.2. Tài liệu tham khảo

1. TỔNG QUAN VỀ DỰ ÁN

1.1 Mục tiêu dự án

Dự án thiết kế một robot 2 bánh vi sai có khả năng di chuyển linh hoạt trong môi trường giả lập Gazebo. Robot cần được tích hợp các cảm biến như camera, IMU, LiDAR và có hệ thống tay máy 2 khớp xoay để thực hiện các nhiệm vụ mô phỏng thao tác vật thể. Ngoài ra, robot phải có khả năng điều khiển từ xa thông qua bàn phím hoặc giao diện ROS.

1.2. Các công cụ thực hiện trong dự án

1.2.1. Robot Operating System (ROS)

ROS là một framework cung cấp một bộ phần mềm cốt lõi để vận hành robot có thể được mở rộng bằng cách tạo hoặc sử dụng các gói hiện có. Có hàng nghìn gói có sẵn trên mỗi bản phân phối ổn định đóng gói các thuật toán và trình điều khiển cảm biến, trong số những gói khác. Các chương trình ROS có thể được tạo chủ yếu bằng hai ngôn ngữ lập trình: Python và C ++. Ưu điểm chính của ROS là nó là một mã nguồn mở và miễn phí, cho phép viết phần mềm robot có thể được sử dụng lại trên các nền tảng phần cứng riêng biệt. Ngoài ra, ROS có sẵn cho nhiều loại robot , chẳng hạn như robot di động, người thao túng, robot hình người, xe tự hành, v.v. ROS cung cấp kiến trúc ngang hàng cho phép các thành phần 'master' hoặc 'slave' đối thoại trực tiếp với nhau, đồng bộ hoặc không đồng bộ. Cuối cùng, ROS rất dễ sử dụng vì các trình điều khiển hoặc thuật toán của nó được chứa trong các tệp thực thi độc lập, giúp giảm kích thước của nó

1.2.2. Gazebo

Gazebo là một công cụ mô phỏng nhiều robot có thể cung cấp mô phỏng chính xác cho robot, cảm biến và vật thể trong không gian 3D. Nó tạo ra phản hồi cảm biến thực tế và có một công cụ vật lý mạnh mẽ để tạo ra các tương tác giữa các vật thể, robot và môi trường. Gazebo cũng được cung cấp miễn phí như một phần mềm độc lập nhưng cũng đã được đóng gói cùng với ROS như một công

cụ mô phỏng. Ưu điểm chính của Gazebo là nó cung cấp đồ họa chất lượng cao và giao diện người dùng đồ họa và lập trình phù hợp.

2. THIẾT KẾ

2.1. Cảm biến

1. LiDAR

Cảm biến LiDAR - Light Detection And Ranging là công nghệ sử dụng ánh sáng tia laser đo khoảng cách và xây dựng bản đồ 3D của vật thể. Bằng cách phát ra chùm tia laser có công suất thấp tới môi trường và nhận về rồi tiếp nhận ánh sáng phản chiếu ngược lại phần cứng để xử lý.

Cảm biến LiDAR hoạt động bằng cách phát ra tia laser và đo thời gian mà tia này phản xạ lại từ các vật thể xung quanh để xác định khoảng cách và hình dạng của chúng. Bằng cách quét laser từ nhiều góc độ khác nhau, LiDAR có thể tạo ra một hình ảnh 3D chính xác của môi trường trong thời gian thực.

2. Camera

Trong hệ thống robot sử dụng ROS, cảm biến camera đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp thông tin thị giác cho robot. Dữ liệu từ camera có thể được sử dụng cho nhiều mục đích khác nhau, bao gồm:

- Nhận dạng và phân loại đối tượng: Phát hiện và xác định các vật thể trong môi trường.
- Theo dõi đối tượng: Theo dõi chuyển động của các đối tượng quan tâm.
- Dẫn đường và định vị: Hỗ trợ robot di chuyển và xác định vị trí của nó trong không gian.
- Lập bản đồ 3D: Tạo bản đồ ba chiều của môi trường xung quanh.
- Tương tác người-robot: Nhận diện cử chỉ hoặc khuôn mặt người.
- **Kiểm tra và giám sát:** Đảm bảo chất lượng sản phẩm hoặc giám sát một khu vực cụ thể.

3. IMU

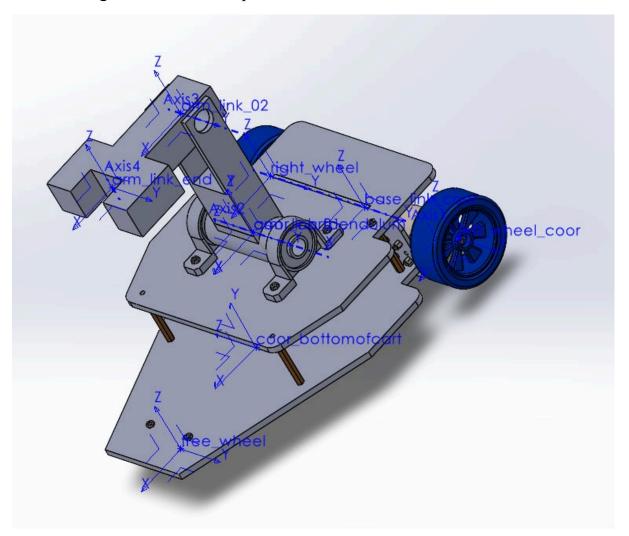
IMU là một thiết bị điện tử đo lường và báo cáo các lực quán tính cụ thể, vận tốc góc và đôi khi cả từ trường xung quanh nó. Trong hệ thống robot sử dụng ROS, IMU đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp thông tin về:

• **Gia tốc tuyến tính:** Đo lường sự thay đổi vận tốc theo thời gian trên các trục x, y, z.

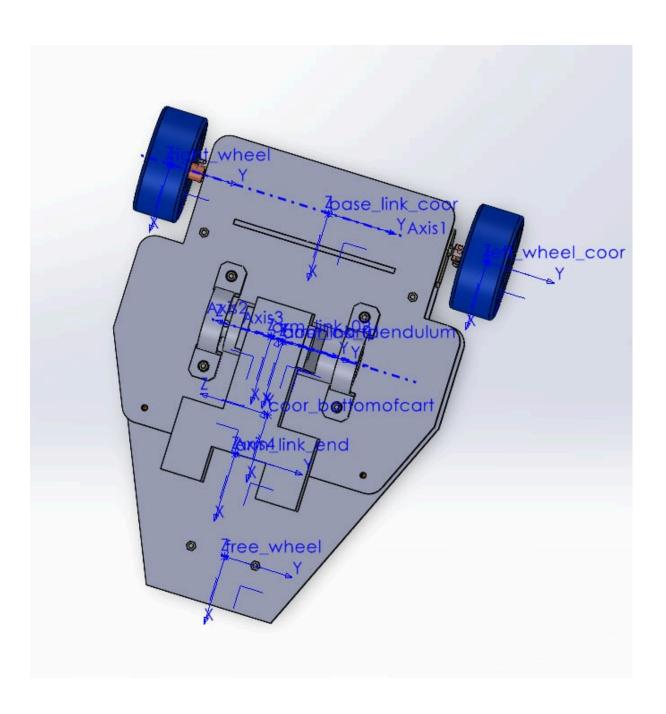
- Vận tốc góc (Góc quay): Đo lường tốc độ quay quanh các trục x (roll), y (pitch), z (yaw).
- **Hướng từ trường (Magnetometer tùy chọn):** Đo lường cường độ và hướng của từ trường, có thể được sử dụng để xác định hướng bắc từ tính.

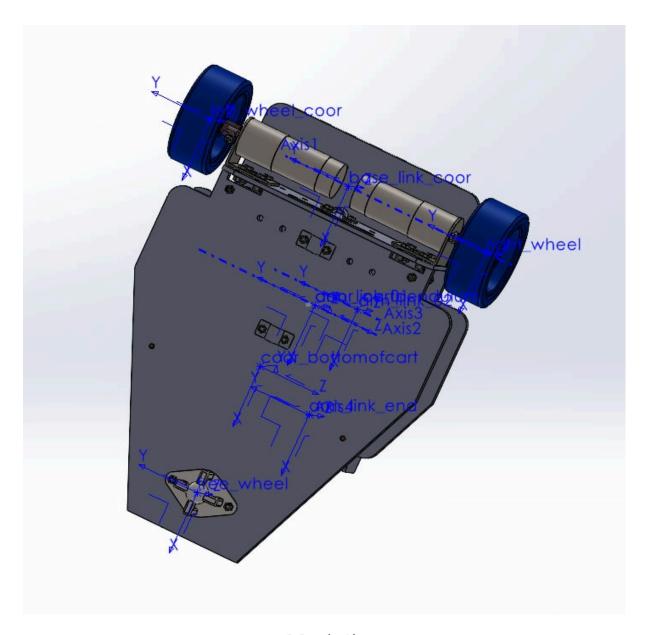
2.2. Thiết kế Solidworks

Mô hình robot được thiết kế trên SolidWorks, đảm bảo đúng tỷ lệ thực tế và có thể xuất sang URDF để tích hợp vào ROS

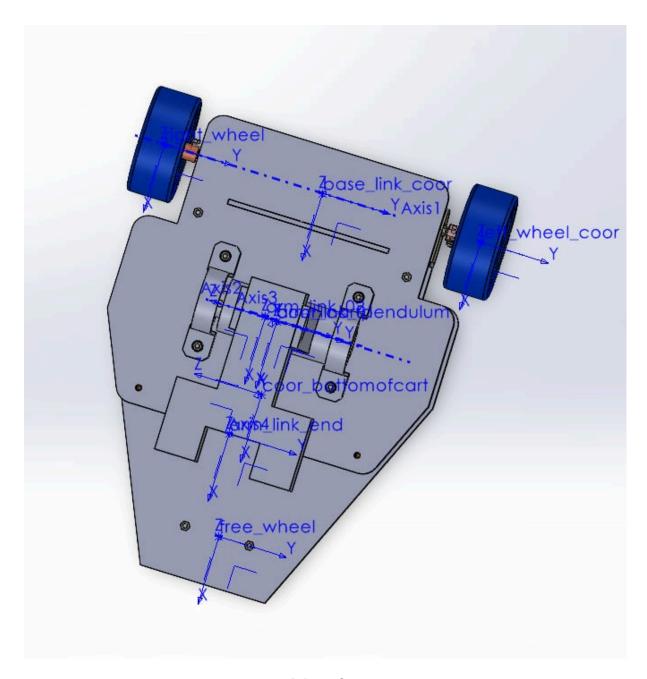


Mô hình xe





Mặt dưới



Mặt trên

2.3. Cách đặt trục tọa độ

Hệ trục tọa độ được xác định như sau:

- Trục X: Hướng về phía trước của robot.
- Trục Z: Hướng lên trong không gian 3D.
- Trục Y: Được xác định theo trục X và trục Z theo quy tắc bàn tay phải

Cách đặt trục tay máy dựa theo DH:

Mô hình robot được thiết kế trên SolidWorks, đảm bảo đúng tỷ lệ thực tế và có thể

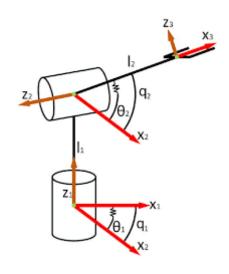
xuất sang URDF để tích hợp vào ROS. Hệ trục tọa độ được xác định như sau:

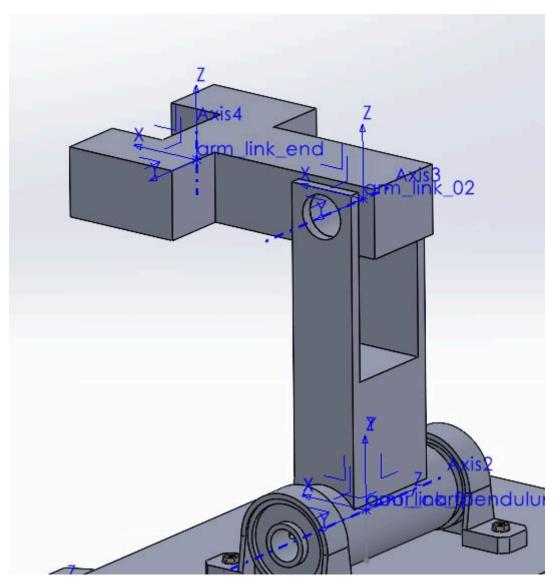
Trục X: Hướng về phía trước của robot.

Trục Z: Hướng lên trong không gian 3D.

Trục Y: Được xác định theo trục X và trục Z theo quy tắc bàn tay phải

Cách đặt trục tay máy dựa theo DH:





Tay máy

Vì không vẽ cảm biến ngay từ trong SolidWorks nên việc đặt trục và khối được thực hiện trực tiếp bằng code ở file Urdf sau khi được xuất : LiDAR :

IMU:

```
<link name="imu_link">
</link>
<joint
   name="limu_joint"
   type="fixed">
   <origin
        xyz="0.0 0 0.1"
        rpy="0 0 0" />
   <parent
        link="base_link" />
        <child
        link="imu_link" />
        <axis
        xyz="0 0 0" />
   </joint>
```

Camera:

2.4. Xuất file URDF từ SolidWorks

Để chuyển đổi mô hình từ SolidWorks sang định dạng URDF sử dụng trong ROS, công cụ URDF Exporter được áp dụng. Quá trình này giúp giảm thời gian chỉnh sửa và đảm bảo tính chính xác của mô hình khi đưa vào Gazebo.

2.5. Cấu trúc thư mục

ThanhDuck Add files via upload		1739b71 · 2 minutes ago	13 Commits
config	Delete config/rviz.rviz		2 minutes ago
aunch	Delete launch/gazebo.launch		10 hours ago
meshes	Add file		19 hours ago
rviz rviz	Add files via upload		2 minutes ago
scripts	Add files via upload		19 hours ago
urdf	Add files via upload		19 hours ago
CMakeLists.txt	Add files via upload		37 minutes ago
□ README.md	Initial commit		19 hours ago
export.log	Add files via upload		27 minutes ago
package.xml	Add files via upload		37 minutes ago

Để mô tả cấu trúc của robot trong ROS thì cấu trúc thư mục gồm:

- config/: Có thể chứa các file cấu hình (như thông số PID, bộ lọc Kalman, v.v.).
- launch/: Chứa các file .launch để khởi chạy mô phỏng, RViz, Gazebo, hoặc node điều khiển.
- meshes/: Chứa các file mô hình 3D (ở dạng .stl) của robot.
- rviz/: Có thể chứa các cấu hình hiển thị cho RViz.
- scripts/: Chứa các script Python, có thể dùng để điều khiển hoặc test robot.
- urdf/: Chứa file mô tả robot URDF/Xacro.
- CMakeLists.txt & package.xml: Các file cần thiết để build package trong ROS.

2.6. Mô phỏng trong Gazebo

Để mô phỏng Robot cũng như cảm biến trong Gazebo ta thêm vào các plugins vào file URDF:

 Tích hợp plugin cho xe: mô phỏng xe 2 bánh vi sai (điều khiển độc lập tốc đô của 2 bánh)

```
<plugin name="robot_base" filename="libgazebo ros diff drive.so">
  <commandTopic>cmd vel</commandTopic>
   <odometryTopic>odom</odometryTopic>
  <odometryFrame>odom</odometryFrame>
  <odometrySource>world/odometrySource
  <publishOdomTF>true/publishOdomTF>
  <robotBaseFrame>base_link</robotBaseFrame>
  <publishWheelTF>false/publishWheelTF>
  <publishTf>true</publishTf>
  <publishWheelJointState>true/publishWheelJointState>
  <leqacyMode>false</leqacyMode>
  <updateRate>30</updateRate>
  <leftJoint>left wheel joint</leftJoint>
  <rightJoint>right wheel joint</rightJoint>
  <wheelSeparation>0.160</wheelSeparation>
  <wheelDiameter>0.066</wheelDiameter>
  <wheelAcceleration>1</wheelAcceleration>
  <wheelTorque>50</wheelTorque>
  <rosDebugLevel>na</rosDebugLevel>
/gazebo>
```

• Tích hợp plugin Camera : Cho phép robot quan sát môi trường xung quanh trong mô phỏng.

```
<gazebo reference="camera link">
  <sensor type="camera" name="cameral">
    <update rate>30.0</update rate>
    <visualize>true</visualize>
    <camera name="head">
      <horizontal fov>1.3962634</horizontal_fov>
       <width>480</width>
        <height>240</height>
       <format>R8G8B8</format>
      </image>
       <near>0.02</near>
       <far>300</far>
        <type>gaussian</type>
        <mean>0.0</mean>
        <stddev>0.007</stddev>
    <pluqin name="camera controller" filename="libqazebo ros camera.so">
      <always0n>true</always0n>
      <updateRate>0.0</updateRate>
      <cameraName>/camera</cameraName>
     <imageTopicName>image_raw</imageTopicName>
      <cameraInfoTopicName>camera info</cameraInfoTopicName>
      <frameName>camera_link</frameName>
      <hackBaseline>0.07</hackBaseline>
      <distortionK1>0.0</distortionK1>
      <distortionK2>0.0</distortionK2>
      <distortionK3>0.0</distortionK3>
     <distortionT1>0.0</distortionT1>
      <distortionT2>0.0</distortionT2>
```

 Tích hợp plugin IMU: Mô phỏng gia tốc kế và con quay hồi chuyển để đo vận tốc và hướng.

```
<gazebo reference="imu link">
   <gravity>true</gravity>
   <sensor name="imu sensor" type="imu">
     <always on>true</always on>
     <update_rate>10</update_rate>
     <visualize>true</visualize>
      <topic>__default_topic__</topic>
     <plugin filename="libgazebo_ros_imu_sensor.so" name="imu_plugin">
        <topicName>imu</topicName>
        <bodyName>imu_link</bodyName>
        <updateRateHZ>10.0</updateRateHZ>
        <gaussianNoise>0.0</gaussianNoise>
       <xyz0ffset>0 0 0</xyz0ffset>
       <rpyOffset>0 0 0</rpyOffset>
        <frameName>imu_link</frameName>
        <initialOrientationAsReference>false</initialOrientationAsReference>
     <pose>0 0 0 0 0 0</pose>
```

• Tích hợp plugin LiDAR: Tạo ra đám mây điểm (point cloud) mô phỏng việc quét laser.

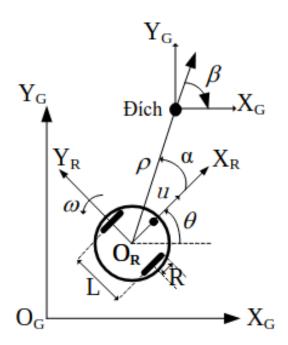
```
<gazebo reference="lidar_link">
 <visualize>true</visualize>
   <update rate>40</update rate>
       <horizontal>
        <samples>720</samples>
        <resolution>1</resolution>
        <min angle>-1.570796</min angle>
        <max angle>1.570796</max angle>
       <min>0.10</min>
       <max>30.0</max>
       <resolution>0.01</resolution>
       <type>gaussian</type>
       <mean>0.0</mean>
       <stddev>0.01</stddev>
   <plugin name="gazebo_ros_head_hokuyo_controller" filename="libgazebo_ros_laser.so">
     <topicName>/scan</topicName>
     <frameName>lidar_link</frameName>
</gazebo>
```

• Tích hợp Plugin cho tay máy : cho phép mô phỏng, điều khiển và tương tác với tay máy này trong môi trường ROS.

3. MÔ HÌNH ĐỘNG HỌC

3.1. Động học di chuyển

Robot di động hai bánh vi sai bao gồm hai bánh chuyển động và một bánh dẫn động. Hoạt động vi sai là sự chênh lệch tốc độ quay giữa hai bánh xe làm robot chuyển động theo một cung tròn có tâm nằm trên trục bánh xe. Mô hình hình học của robot di động hai bánh vi sai trong hệ tọa độ Đề các được thể hiện như Hình



Hình: Mô hình robot di động hai bánh vi sai

Trong đó (X G , Y G) là hệ tọa độ toàn cục, (X R , Y R) là hệ tọa độ gắn với robot. Tư thế của robot được biểu diễn thông qua biến trạng thái (x, y, $\theta\theta$), với (x, y) là vị trí và $\theta\theta$ là góc hướng của robot so với hệ tọa độ toàn cục. Hai biến vận tốc liên quan đến chuyển động của robot là vận tốc tuyến tính u và vận tốc góc ω . Mô hình động học biểu diễn sự thay đổi trạng thái của robot thông qua biến lối vào vân tốc như sau:

$$\begin{cases} \dot{x}(t) = u(t)\cos(\theta(t)) \\ \dot{y}(t) = u(t)\sin(\theta(t)) \\ \dot{\theta}(t) = \omega(t) \end{cases}$$
 (1)

Mô hình (1) với ràng buộc không khả tích, vì thế khi điều khiển chuyển động ổn định từ một điểm bất kỳ tới một điểm đích, mô hình (1) sử dụng thêm các biến: ρ >0 là khoảng cách từ vị trí hiện tại (x k, yk) tới vị trí đích (xd, yd) của robot; α là góc lệch giữa véc tơ khoảng cách và véc tơ hướng; β là góc hướng của robot khi về đích.

3.2. Điều khiển trong ROS

• **ROS Control**: Hỗ trợ điều khiển chính xác tốc độ và hướng di chuyển của bánh xe.

Plugin gazebo_ros_control trong Gazebo có nhiệm vụ kết nối hệ thống điều khiển của ROS với mô phỏng Gazebo, giúp bạn điều khiển robot bằng các controller từ ROS.

Cụ thể, plugin này:

Kết nối Gazebo với ROS Control: Nó cho phép sử dụng ros_control để điều khiển các joint của robot trong Gazebo thông qua các controller như:

- effort_controllers/JointEffortController
- position_controllers/JointPositionController
- velocity_controllers/JointVelocityController

Cấp quyền điều khiển cho ROS: Khi plugin này được thêm vào mô hình, các topic như /robot/joint_states và /robot/controller_manager sẽ được tạo, giúp ROS có thể gửi lệnh điều khiển đến các joint của robot.

Mô phỏng hệ thống động lực học: Nếu bạn có một robot di động hoặc cánh tay robot, plugin này giúp mô phỏng chính xác lực, vận tốc và vị trí của các khớp khi điều khiển.

File .yaml định nghĩa các bộ phận điều khiển khớp của robot File control.py được viết để điều khiển robot bằng cách nhận lệnh từ bàn phím hoặc từ topic /cmd vel của ROS. Các lệnh di chuyển như tiến, lùi, xoay trái/phải, và dịch chuyển trái phải được chuyển thành vận tốc bánh xe và gửi đến controller tương ứng.

- Thiết lập ROS node và tạo các publs

```
super(PublishThread, self).__init__()
self.publisher = rospy.Publisher('cmd_vel', TwistMsg, queue_size=1)
self.joint_1_pub = rospy.Publisher('/robot_arm/joint_1_pos_controller/command', Float64, queue_size=1)
self.joint_2_pub = rospy.Publisher('/robot_arm/joint_2_pos_controller/command', Float64, queue_size=1)
     self.y = 0.0

self.z = 0.0

self.th = 0.0
     self.speed = 0.0
     self.joint_1_pos = 0.0
     self.joint_2_pos = 0.0
     self.condition = threading.Condition()
     self.done = False
     if rate != 0.0:
          self.timeout = 1.0 / rate
           self.timeout = None
     self.start()
def wait_for_subscribers(self):
     i = 0
     while not rospy.is_shutdown() and self.publisher.get_num_connections() == 0:
               print("Waiting for subscriber to connect to {}".format(self.publisher.name))
          rospy.sleep(0.5)
i += 1
          i = i % 5
     if rospy.is_shutdown():
           raise Exception("Got shutdown request before subscribers connected")
```

Đọc phím nhấn từ bàn phím

Lưu lại các cài đặt hiện tại của terminal. Mục đích là để có thể khôi phục lại các cài đặt này sau khi chương trình đã thay đổi chúng

```
def restoreTerminalSettings(old_settings):
    if sys.platform == 'win32':
        return
    termios.tcsetattr(sys.stdin, termios.TCSADRAIN, old_settings)
```

Tạo một chuỗi thông báo hiển thị tốc độ tuyến tính và tốc độ góc hiện tại

```
def vels(speed, turn):
    return "currently:\tspeed %s\tturn %s " % (speed, turn)
```

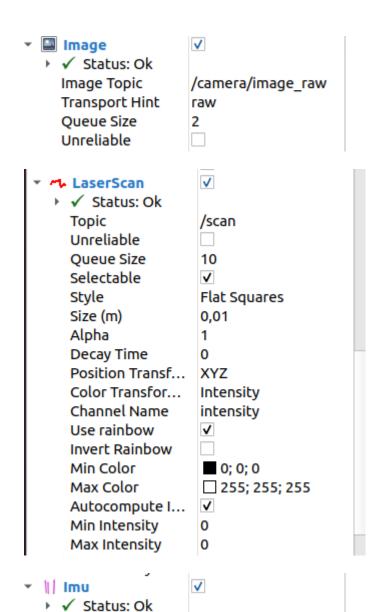
Cấu hình file launch

Để chạy được robot trong Gazebo, yêu cầu phải tạo một file launch trong đó yêu cầu định sẵn các tham số sẵn của Gazebo, khởi tạo thành công một thế giới trống sau đó spawn được robot của mình vào thế giới đó, sau đó mở rviz đã có sẵn config của cảm biến và nạp các thông số cần thiết

4.TÔNG KẾT

4.1. Kết quả

Hiện ra các topic trên Rviz



/imu

204; 51; 204

10

1

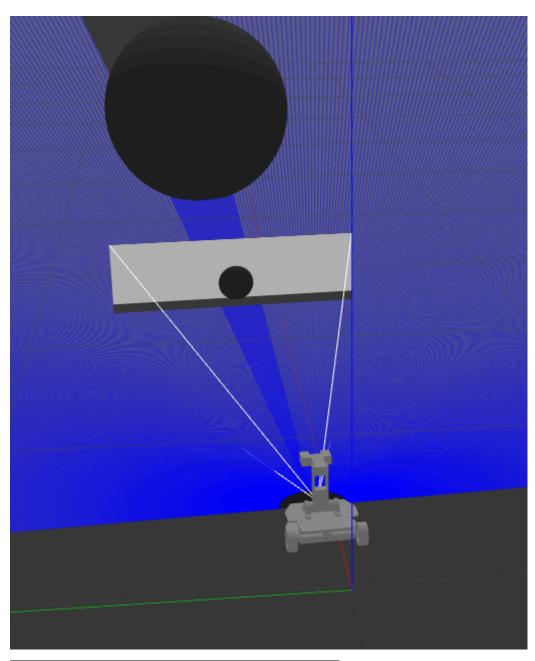
Topic

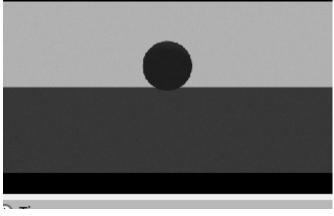
Color

Alpha

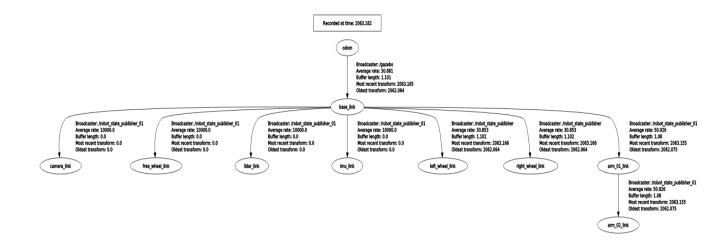
Unreliable Oueue Size

History Length





Rqt_tf_tree



LINK DEMO : DEMO.mkv

4.2. Tài liệu tham khảo

[1]https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/1248848

 $[2] https://eprints.uet.vnu.edu.vn/eprints/id/eprint/3261/1/REV-ECIT_2018_paper_65.pd$